

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

18. April. Het leven vande H. Herluca, Maghet ende martelaersse. an. 1090.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

HET LEVEN
VANDE
H. HERLUCA 18. APR.
A. 1090.
MAGHET
ende Martelaerſſe.

S Waerde-landt heeft dit Weyersche circaet voort- Ex Radero
ghezocht/ alwaer sy gheleest heeft/ ende ghestor- tom. 1.
ven is. Eerst niet seer godtvuchtigh; heeft de eer-
ste jaren van haer groen en groepende leven / de Herluca
blomme van haren was-dom beghonst over te pdel ende
brenghen in goede ciere te maecten : de bedorven natu- werelsch.
re (die naer haer ghewoonte/haer toe-ghefinde tot pdel-
hepdt treckt) al te seer te volghen. Maer ('t welck een
seer groote ghenade Godts is/ die van de menschelijcke
dwaesheyt selden bekent wordt) met een langhe sieckte
ghequelt zijnde/ heeft gheleert ende beghonst te ghevoe-
len/ hoe vsoosch ende pdel dat de hope van de stervelijc-
ke menschen zijn. Nochtans de ghesonthepdt wederom
ghecreghen hebbende na den lichaem/ is haren sin we- Goet booz-
derom vervallen tot de oude sieckte der ziele. Het gaet nemen in
soo met ons ongheluckighe menschen / dat als wy sulcx sieckte/ maer
zijn / oft in eenighe andere swarighepdt gheballen / dat onghestadich.
wy den Hemel met beloften verbullen/ ende al dat heyl-
lighende deughdelijck is beloben te doen ; maer verlost
zijnde van onse swarighepden / volghen wy wederom
onse quade ghewoonten. Herluca mach ons hier van
een exempel zijn / die soo haest als sy sieck gheworden
was/haer tot Godt ende de deught ghekeert ende gebo- Dooz meer-
ghen heeft : maer ghesondt gheworden zijnde/ tot het ou- der straffe
de weder vervallen is; tot dat sy met een swaerder straf- gheheel bes-
se gheheel neder-ghebeldt / van 't ghebruyck van haer keert.
ooghen berooft is. Als-dan eyndelinghen heeft sy haer
verstandt gheoyent / ende dooz 't inwendigh licht des
verstandts ghesien / ende ghemerckt / dat-men met
Godt niet spelen en mach / die niet bedrogghen en kan
worden.

Hy heeft dan standvastelijck voorgehouden by haer-
selven / dat voorsoo verre als sy haer ghesichte wederom
kreegh / dat sy doen soude dat haer toefstondt / ende sy
schuldigh was / ende dat sy al haer leven in eenen yver
tot den dienste Godts soude over-brenghen : soo sy die
oberdochte / ende voornam te doen / is haer van Gods
weghen in den sin ghekomen / dat sy een coperen beeldt
eender ooghe upt belofte / naet des H. Cyriaci mar-
laers reliquien senden soude / ende dat sy alsoo het ghe-
sichte van een ooghe wederom krijghen soude. Sy heeft
het ghedaen / een beeldt als voorsept is van eender ooghe
daer ghesonden ; ende siet / strackx heeft sy het ghesicht
van eender ooghe wederom gekregen / veel stercker dan
van te vooren het ghesicht van beyder ooghen gheweest
was ; wel soo scherp / dat sy elck een in crachte van het
sien verre te boven ghingh : welcke cracht tot haer doot
toe noyt vermindert en is. Maer om dat sy de weldaet
niet vergheten en soude / ende de pijn oft straffe hare
schuldt altydts bekennen / is sy losch oft blindt in eender
ooghe ghebleven.

Maer wat was daer in verlozen / als sy soo veel te
meer inwendelijck ghesien heeft met haren verstande ?
Sy dan het kleedt met de veranderinghe des levens
oock veranderende / heeft het wereltdsch habijt in een
gheestelijck berranghelt / tot heplighe oefeningen haer
neerstelijck ghevoeght tot salighejdt van andere / heeft
haer oock begheben tot dienste van een ieghelijck. Ende
om ordentlijck alle dinghen te voorderen / heeft haer als
dereerst begheben tot den dienste van nieuw-gebooren
kinderen / als den dienst van moeders ende voesters be-
helsende / hant vuple doecken upt wasschende / de kinde-
ren van hunne vuplichejt suverende / de cleederkens
schickende / andere dinghen doende / aen dese stomme /
soo knechtkens als meyskens noodich / die haer de lief-
de thoonde ghedaen te moeten zijn.

Dese hare deught / als een openbaer licht / eerst in 't
naeste / daer naer oock verre upt-schijnende / is eene oors-
faecke geweest dat Adelhais / de hupsvrouwe van Ma-
negold / Dalsgrave van den Ahn / een seer Godt vruch-
tighe vrouwe / haer gheroeven heeft ; ende beghert van
haer / dat sy te samen doen souden / ende Godt den Hee-
re ghedurichlijck biddende / haer-beyde ghenadigh / ja
enen ghemeynen vriendt maecten souden.

Den

Daeromme
maer half
ghenesen
van hare
blindhejdt.

Verandert
haer wer-
eldts kleet.

Hare oods-
moedighejt.

Den dupbel (soo hy ghe woon is aen sulcke die haer sonderlingen tot een hepligher leven schicken) benyden de haer dese Godtbychtigheyt / heeft hem aen haer in een seer leelijcke gedaente / als een helsch monster claerlijck veropenbaert; om de ghestadicheydt des ghebeds door eene byese (waer toe de vrouwe-personen upt der naturen meer gheneghen zijn) te ontweidighen: ende boven dien heeft hy noch haer brandende keerse upt-gheblasen. De welcke Herluca noch eens ontsteken hebende/ende hy die wederom ghebluft/ heeft sy met sulcke vierighe ghebeden den goeden Godt aenghegaen/dat al dat spel van die helsche asch-blasers heel verdwenen is; nochtans niet sonder gheluydt van hups-bzaeck; het welck soo groot was / dat die van den hupsse upt den slaep schietende/ anders niet en dochten/oft het Casteel van onder tot boven en was om verre ghevallen.

Den dach daer na heeft die ydel aen-jachten van verbaertheden der dupbelen getoont niet met allen te zijn/ als sy ghemerckt hebben dat het Casteel sonder eenighe scheure oft letsel/ op sijn gheheel stondt. Maer in Herluca nochtans van het hinderlijck aenblasen des helschen serpents / zijn haer kaecken wat op-gheswollen ghewest/ de welcke hy noch op ander tijden lagen ghe-noech leyde; maer te vergheefs.

Men schryft dat sy eens wat gesondicht heeft meer dan het haren staet/ en het geboelē / dat men nu van hare heplicheyt hadde / wel betaemde; een leughen lieghende / ende haer soo vooz Godts ooghen besondigende / om een dienst-maghet upt de rasende gramschap van haer vrouwe te verlossen. Welcke leughen / al hoe wel sy (soomen seyt) om beters wille gheloghen was/ in Herluca, van de H. Felicitas, moeder van seben sonen martelaren/ende mede oock martelaerisse haer aen Herluca veropenbaerde/ ghestraft is gheweest; ende sy haer selven met leedtwesen vooz Godt beschuldighende / heeft die door haer tranen upt-ghewassen.

Leughen om
beters wil-
le onghewo-
loft/ ende
ghestraft.

Is voort-aen om hare groote heplicheydt weerdigh gheworden / dat sy veel hemelsche visioenen ghesien heeft: ende onder andere van de heplighe ende seer doozlichtighe maegden / susteren van Adelhaidis / met een groote glozie van licht rondtom beschenen/ die haer verthoont hebben aen Herluca. Heeft oock Adelhaidem naer hare doot ghesien/ als in een seer lustigh hof

Visioenen-

hof wandelen / al hoe wel omcinghelt ende bedeckt met een kleyn dun nebelken / als een vlescken van het borghelyck ongherust leven des houwelijcken-staets. In dierghelycke andere visioenen van hemelsche ver-
tooninghe heeft Herluca dickwils gheweest / als wiens gheest altydts den Hemel doorwandelde. Ende ten is gheen wonder dat sy tot een lof van sulck eene heplijck-
hepdt gheraecht is / nademael sy sulcke meesters ende bestierders van haer leven ghehadt heeft / als onder andere Wilhelmus Abdt van 't Clooster Hierfaugh ghe-
heeten / een man van grooter voorzichtighepdt / ende uyt-
ghesonderde onnooselhepdt des levens. Desen hadde de H. Herluca bevolen / dat sy in alsulcke plaetse haer
wooninghe nemen soude / daer sy gheboelen soude / van Godt met meerder hemelsche blyschappyn overbloede-
lijcker begoten te worden. Het welck haer tot Spypach gheschiedt is / waer sy van den H. Victorpus (die nu onlanck ten Hemel ghevaeren was) hem aen haer /
door een hemelsche ghedaente veropenbaert hebbende / ghenoodt is gheweest. Alwaer dan heeft sy vele jaren ghewoont / totter tijdt toe / dat sy vande wilde Barbaren verjaeght zijnde / ghedwonghen is een ander woon-
stede te soecken.

Hemelsch
vermaen
om een
woonplaet-
se te kiezen.

Doorzeg-
ginghen.

Sy heeft vele dinghen van te boozen / eer sy geschied-
den / ghelieten ende voorszepdt ; als de doot ende ver-
doemenisse van Adalbertus / die sy verre van haer
zijnde / nochtans als haer na-by-wesende aensaght. Veel
heeft sy tot beteringhe van leven verweckt ; de maegit-
den beweeght / dat sy de blomme van d'erbuerhepdt
onbebleekt Gode toe-wijen souden.

Visioenen.

De H. Laurentius ende Victorpus hebben hen me-
nichmael aen haer verthoont / ende zijn van haer ghe-
sien gheweest : ja den H. Laurentius in sulck een gemeyn-
saemheyt / dat sy van hem by-na altydts ter heplijcker
tafel Godts ghelepdt is gheweest. Als sy van Sp-
pach verjaeght was / is sy te Vermilane ghekomen /
dat in Beperen een Clooster is / by den Doel Vermicum
bernriedt ; daer sy haer leven / ende laetste daghen vol-
bracht heeft / ende alwaer de kasse van haer lichaem
noch heden daeghs in weerden ghehouden wordt.

Dit leven zy booz een exempel van oodmoedige ende
berwoopen wercken niet kleyn te achten. Want alhier
mede wel meer dickwils te verdienen is / dan met sulck-
ke wercken

ke wercken die naer s'werelts oordeel/ oock in 't geestes
 lijck schijnen meer geacht te mogen zijn. Leert o maegh-
 dekens/ die ten dienste van andere u verbonden hebt/
 sulcx al gheerne oock te doen/ als dese H. Maghet Her-
 luca ghedaen heeft; by avonture naer 't exempel vande
 glorieuse Maghet en Moeder Godts/ die de doerckens
 van haren soeten Sone/ het kindeken IESVS selfs dick-
 wijs gewasschen heeft/ sy haer selfs dienstmaghet ende
 van haren sone wesende. Men leeft in Burchardo inde *Burch. in*
 beschryvinge van het heyligh landt/ dat tusschen Helio- *descript.*
 polis ende Babylonien ten half wege by-na van beyde *terra S.*
 de steden een hof van Balsam-boomen is / alwaer een *p. 3. c. 4.*
 kleyn fonteynken is / maer overblopemde van wate-
 ren/ 't welck in grooter weerden is by de Christenen en
 oock de Saracynen; om dat (naer 't ghemeyn gevoelen)
 de H. Maghet ende Moeder de doerckens van het kin-
 deken IESVS aldaer ghewasschen heeft: daer by staet
 een steen / daer sy de selve op drooghde. Dit fonteyn-
 ken is in andere wateren ingezocht/ die daerom cracht
 ontfangen/ dat wat sy bespropen/ vrucht-barigh maken.
 Soo dan en moet niemandt kleyn achten sulck-een
 werck te doen / dat in sy-selven buyl ende onnut schijnt
 te wesen. Dit werck is een dienst aende kleyne kinder-
 kens ghedaen/ dat onsen Heere soo groot is achtende/
 als oft aen hem selven ghedaen waere. Seght hy niet *Matth. 18.*
Matth. 18. Soo wie een kleyn kindeken ontfanght in mij-
 nen naem, die ontfanght my: Wat is dit anders gheseyt/
 dan soo wie de kleyne kinderckens om mynent wille
 renighen dienst doet/ die doet my dien?

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.